

Festiwal Marii Konopnickiej w Przedborzu

Do Przedborza przyjechało ponad 200 wykonawców z Ukrainy, Białorusi, Litwy i Rosji. Wielu z nich ma polskie korzenie. Czasem są to nawet potomkowie powstańców styczniowych zesłanych na Syberię, jak w przypadku grupy z miasta Barnaula. Dwa pierwsze dni festiwalu to przesłuchania w sali widowiskowej Przedborskiego Domu Kultury. Trzeciego dnia, w niedzielę 18 sierpnia przewidziano ogłoszenie wyników, wręczenie nagród i koncert laureatów. Poprzedzić to miał koncert gwiazdy, czyli Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego w repertuarze patriotycznym...

Jednak w tym przypadku doszło do dużego nietaktu, który można nawet nazwać skandalem. A mianowicie według zapowiedzi, zespół reprezentujący Wojsko Polskie miał przedstawić koncert zatytułowany „Znaszli ten kraj” przygotowany w ramach obchodów 200-lecia urodzin Stanisława Moniuszki. Zapowiedziano utwory patriotyczne, czyli każdy mógł się spodziewać pieśni i arii Moniuszki. A tymczasem Zespół Artystyczny Wojska Polskiego przedstawił program składający się głównie z różnych arii operetkowych i musicalowych. Nie miało to nic wspólnego zarówno z patriotyzmem jak i z Moniuszką, a wiele z chałturą i lekceważeniem słuchaczy! Bo nie po to dzieci przyjeżdżały tysiące kilometrów do ojczyzny przodków, żeby tutaj słuchać piosenek po włosku!

Nikt z organizatorów publicznie nie wyraził niezadowolenia, choć wkrótce prowadzący koncert laureatów Bogusław Nowak, tak zwrócił się do publiczności:

- Te brawa muszą być mocniejsze niż dla tej orkiestry, która była tu wcześniej!

Jury w składzie Marzena Michałowska-Kowalik – przewodnicząca, oraz członkowie Magdalena Kałuzińska, Dariusz Świnoga i Bogusław Nowak oceniało uczestników w konkursie recytatorskim i poezji śpiewanej. W Konkursie Recytatorskim, w kategorii dzieci do lat 11 pierwszą nagrodę otrzymał Iwan Tokarenko z Białej Cerkwi na Ukrainie. Drugą – Katarzyna Kuzawka z Brześcia na Białorusi. Wyróżnienia książkowe trafiły do Kiry Drozd, Michała Letawina, Zofii Petrowec, Heleny Liszczyńskiej i Nadziei Marenkowej.

W kategorii dzieci w wieku od 12 do 15 lat I nagrodę otrzymała Ester Dmytruk, a II – Jelyzawieta Prymak. Obie z Białej Cerkwi na Ukrainie. Natomiast wyróżnieniami doceniono Julię Makarenko, Wiktora Koszewskiego i Anastazję Karpową. Ponadto książkowe wyróżnienia otrzymali Maksym Lazorenko oraz Zachariasz Sawaśko.

Ciekawostką jest, że wśród wręczonych książek były piękne albumy z rymowanymi bajkami Anny Edyk-Psut zatytułowane „Dzień na łące” z dołączoną do nich płytą nagranych przez Piotra Adamczyka. Ten znany aktor znakomicie sprawdził się jako recytator bajek. Natomiast autorka, mieszkająca nieopodal Tomaszowa Mazowieckiego, gdyby wiedziała wcześniej, że jej książki będą nagrodami, chętnie odwiedziłaby Przedbórz.

W kategorii powyżej 16 lat I nagrodę zdobyła Maria Sacharewa z miasta Barnaul w Rosji, II nagrodę – Daryna Mihdal z Dnipro na Ukrainie, III nagrodę – Egor Lobanow z Barnaul w Rosji. Jedno wyróżnienia przypadło dla Mariana Mariańskiego z Białej Cerkwi na Ukrainie.

W Konkursie Poezji Śpiewanej zwyciężyła Swietłana Żdanowa z Lwowa, która pięknym, operowym głosem zaśpiewała pieśń pt. „Kubek”. II miejsce zajęła Vita Niewidomska, a III - Anastazja Halanzowska – obie z Białej Cerkwi na Ukrainie. Wyróżnienia książkowe trafiły do Michała Letawina, Krystyny Pyłypciw, Haliny Dubenkowej i Mikołaja Rafalskiego, wszyscy z Ukrainy.

W Konkursie Zespołów zwyciężył Chór Polesie z Brześcia na Białorusi. II nagrodę zdobyły „Płaskorowskie Dzwoneczki” z miasta Chmielnicki na Ukrainie, a III nagrodę – Chór „Stokrotka” z Białej Cerkwi na Ukrainie. Wyróżnienie otrzymał Polski Teatr „Konwalia” z miasta Barnaula w Federacji Rosyjskiej. Natomiast nagrodę specjalną Towarzystwa im. Marii Konopnickiej wręczono zespołowi ludowemu „Przyjaciele” z Wilna. On też jako ostatni wystąpił w koncercie laureatów, ale tak się spodobał przedborzanom, że wkrótce na rynku przy starej studni zaczęła się już nieoficjalna zabawa.

Polska mowa brzmi jeszcze na Kresach trwa dzięki pasjonatom, osobom, które czują polskość w sercu. Taką postacią jest Maria Sulima z Brześcia nad Bugiem, która od 23 lat ze swoimi wychowankami przyjeżdża do Przedborza. Pani Halina Dubenkowa z Lwowa jest emerytowaną nauczycielką muzyki. Dwa lata temu wydała śpiewnik, w którym przedstawiła napisane przez siebie pieśni do słów Marii Konopnickiej. Dzięki jednej z tych pieśni Swietłana Żdanowa zwyciężyła w Konkursie Poezji Śpiewanej.

Taką osobą jest też młoda nauczycielka Oksana Tokarenko. Dwa lata temu założyła Polskie Centrum Kulturalno-Oświatowe w Białej Cerkwi. Pisze teksty piosenek dla dzieci, lub tłumaczy je na język polski, ale przede wszystkim kieruje młodzieżowym zespołem folklorystycznym „Polskie skowronki”. Prowadzi też w internecie grupę „Kocham Polskę”, w której zamieszcza różne informacje dotyczące nauki języka polskiego, oraz wiedzy o historii i kulturze. Nikt nie finansuje Polskiego Centrum Kulturalno-Oświatowego, musi szukać sponsorów, ale i tak często dopłaca z własnej kieszeni.

- Niektóre dzieci są po raz pierwszy w Polsce – mówi – i czują się bardzo szczęśliwe... Ktoś zapytał mnie, z jakiego regionu nasze stroje ludowe, a ja odpowiedziałam, że z żadnego. Sama uszyłam je z czego mieliśmy pod ręką....W planach chcemy jeszcze zwiedzić Warszawę...

Warto dodać, że syn Oksany zdobył w kategorii najmłodszych dzieci pierwszą nagrodę. Nagrodzeni zostali też jej wychowankowie: Ester Dmytruk, Julia Makarenko i Maksym Lazorenko, a „Polskie skowronki” otrzymały specjalną nagrodę Zespołu Szkół LOGOS.

Paweł Reising